

Vejledning til dannelse og anvendelse af netværker

En professionalisering af samarbejdet på tværs kan ske ved at supplere den linjebaserede organisering med formaliserede netværk. Netværk er forpligtigende samarbejder, der samler forskellige perspektiver på et givent tema/opgave og dermed styrker det tværfaglige og helhedsorienterede perspektiv. Formålet med netværket er at styrke de tværfaglige perspektiver og helhedssynet i arbejdet med og udviklingen af området for børn og unge med særlige behov.

Der kan arbejdes med flere forskellige typer af netværk:

- **Uformelle netværk**, forstået som netværk uden en fast struktur eller organisatorisk ramme. Anvendes hvor der er brug for at styrke kendskab og de personlige relationer for at sikre en god opgaveløsning. Det kan fx være mellem sagsbehandlerne, medarbejderne i PPR og sundhedsplejerskerne, der hver især har deres perspektiv på og del i indsatsen for børn og unge med særlige behov.
- **Formelle netværk**, forstået som netværk, hvor der er opstillet processuelle krav til fx mødehyppighed eller at netværket mødes ved bestemte sagstyper. Det kan være faste eller midlertidige netværk, som sættes i værk for at sikre fx sammenhængende forløb eller bedre kvalitet i indsatsen.

Sammensætning af de enkelte netværk tager udgangspunkt i det konkrete tema, og kan indeholde både ledere og medarbejdere, repræsentanter fra decentralt og centralt niveau, ligesom relevante eksterne samarbejdspartnere – borgere, virksomheder, foreninger mv. - kan indgå. Udvælgelse skal ske med udgangspunkt i, at deltagerne skaber et kvalitetsløft i sagsbehandlingen samt merværdi for opgaveløsningen.

Guide til dannelse af netværk

For at sikre at netværk reelt styrker og udvikler sagsbehandlingen for børn og unge med særlige behov, skal der tages stilling til følgende spørgsmål:

- Hvilken type af netværk er bedst egnet til at løse et konkret behov, og hvad er formålet med netværket?
  - Under dette spørgsmål skal der fx tages stilling til, om der er tale om en midlertidig udviklingsopgave, om der er tale om en generel styrkelse af det tværfaglige element i bestemte dele af sagsbehandlingen, eller om der er tale om at øge kendskab til hinanden og hinandens opgaver på tværs af organisationen.
- Hvordan skal netværket arbejde?

Organisering og tværfagligt samarbejde:

Hvordan understøttes organisering af tværfagligt samarbejde?

- Under besvarelsen af dette spørgsmål skal der fx tages stilling til, hvad netværkets formål og opgave er, hvem der deltager i netværket, hvordan netværket organiseres, hvordan der sikres ressourcer mv.
- Hvordan sikres at netværket styrker de overordnede mål og kvaliteten i kommunens indsats for børn og unge med særlige behov?
  - Under besvarelsen af dette spørgsmål skal der bl.a. tages stilling til, hvordan netværket konkret understøtter den eksisterende indsats for børn og unge med særlige behov, herunder om det supplerer eller erstatter eksisterende organiseringer og arbejdsgange.
- Hvordan sikres ressourcer og opbakning til netværket?
  - Under besvarelse af dette spørgsmål skal der blandt andet tages stilling til, hvordan netværket er ledelsesmæssigt forankret, og hvordan der sikres støtte fra ledelsen af de områder, der deltager i netværket.

Ved besvarelse af spørgsmålene ovenfor kan man med fordel have øje for nedenstående fire pejlemærker:

- **Netværkene ledes af en netværksleder.** Det kan være en leder eller en medarbejder, der har særlige kompetencer, som udpeges til netværksleder. Udover at have en tovholder-funktion, kan netværkslederen også have dén funktion at sikre fremdrift i netværket samt at koordinere på tværs af organisationen.
- **Der udarbejdes kommissorium for netværket.** Det enkelte netværk har brug for klare mål og succeskriterier. I et kommissorium tydeliggøres desuden forventet ressourceforbrug, tidsperspektiv, beslutningskompetence, arbejdsform mv.
- **Opmærksomhed på økonomi.** Der skal være en særlig opmærksomhed omkring økonomi for at sikre, at "pengekasser" og kassetænkningen ikke hindrer den gode opgaveløsning. Der kan med fordel udvikles et sæt spilleregler for at undgå, at det bliver en barriere.
- **Forankringen af netværket.** Brugen af netværk skal forankres og leve i samspil med den organisatoriske søjleorganisation. Det betyder, at netværk lever i et spænd mellem egen faglighed, kontra dét at løse opgaver med flerfaglighed indblandet. Netværkenes legitimitet sikres ved en opmærksomhed og direkte understøttelse fra ledere, chefer og direktører, som retter deres fokus mod højnelse af kvaliteten i sagsbehandlingen gennem brug af netværk.

Sammenfattende kan netværk dannes ud fra følgende:

Formel	Åben opgave
	Lukket opgave
Uformel	Åben opgave
	Lukket opgave

Organisering og tværfagligt samarbejde:
 Hvordan understøttes organisering af tværfagligt samarbejde?

Tabel: Eksempel på kommissorium

Kommissorium for det tværsæktorielle samsamarbejde, unge udsatte gravide og spædbørnsfamilier	
Formål med samarbejdet	At styrke en helhedsorienteret og sammenhængende indsats i forhold til udsatte unge der er gravide eller har spædbørn.
Baggrund for samarbejdet	Erfaringen har vist, at såfremt denne målgruppe skal tilbydes den optimale støtte, er forudsætningen: <ul style="list-style-type: none"> • At der sker en tidlig opsporing af behovet. • At indsatsen er helhedsorienteret med fokus på både barnet og forældrene. • At der tilbydes det optimale dagpasningstilbud • At moderen støttes i – efter endt barsel – at blive selvforsørgende eller komme i gang med en uddannelse.
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • At give deltagerne information om tilbuddets indeværende status. • At bidrage med gensidig information på tværs af sektorerne om fx nye tiltag love mm. • At formidle viden for deltagerne, som kunne være berigende for deres kontakt med målgruppen. • At udveksle informationer om projektmidler mm., som kunne søges til yderligere udvikling af tilbuddet.
Beslutningskompetence	Familieafdelingen har kompetencen til at iværksætte tilbud inden for servicelovens rammer.
Forventede resultater	<ul style="list-style-type: none"> • At der sker en koordineret indsats i forhold til konkrete sager. • At aktørerne i samarbejdet ved afholdelse af interne kurser. medtænker at invitere de øvrige tværfaglige samarbejdsparter
Sammenhæng	Samarbejdet har i særlig grad sammenhæng mellem: <ul style="list-style-type: none"> • Sundhedsplejeske. • Skolerne. • UU. • Familiesagsbehandlere.
Ressourcebehov	<p>Økonomi: I forhold til særlige fællesfaglige temadage har direktionen afsat en pulje som dækker oplægsholdere.</p> <p>Tid: Der afholdes møde én gang i kvartalet.</p> <p>Kompetence: Hver bidrager med egen faglighed.</p>

Organisering og tværfagligt samarbejde:

Hvordan understøttes organisering af tværfagligt samarbejde?

Kommissorium for det tværsektorielle samsamarbejde, unge udsatte gravide og spædbørnsfamilier	
Organisering	Lederen af familiehuset indkalder til mødet. Deltagerne er: <ul style="list-style-type: none"> • Leder af sundhedsplejen. • Leder af familieafdelingen. • Leder af aktiveringsindsatsen.
Evaluering	Der evalueres hvert år på samarbejdet efter fire møder, dvs. et år.